STRUCTURA DISCURSULUI POLITIC FESTIV

RĂZVAN SĂFTOIU
Universitatea din Ploieşti

1. *Introducere*

Discursul politic este o formă de comunicare al cărui scop este în principal acela de *a convinge* şi numai în subsidiar de *a descrie* o realitate. De cele mai multe ori, descrierea realităţii este folosită de actorul politic pentru a crea distanţări între el şi alţii. Analizând o serie de discursuri politice, Gelsumini (2007: 23) afirmă că acestea tind să respecte o „schemă binară fixă". Altfel spus, discursul politic se realizează şi se actualizează între doi poli: pe de o parte suntem *noi*, cei care producem discursul dominant, pe de altă parte se află *ceilalţi*, al căror discurs sau ale căror acţiuni încercăm să le invalidăm. Astfel, *discursul nostru* este întotdeauna valorizat pozitiv, fiind singurul care poate oferi perspectiva corectă, adevărată, în timp ce *discursul celorlalţi* este invariabil valorizat negativ, fiind considerat eronat şi contraproductiv (Duda 2009: 18−19). Adoptarea unui comportament comunicativ bazat pe doctrina celor două principii (maniheism) – bine/rău, nou/vechi, plus/minus, sus/jos – poate fi susţinută până la un anumit punct.

Momentele festive generează forme discursive specifice care au o serie de particularităţi. În această lucrare, vom identifica şi comenta structura discursurilor politice festive pe baza unui corpus alcătuit din discursuri prezidenţiale (preluate de pe site-ul www.presidency.ro) rostite cu ocazia Zilei Naţionale a României, 1 Decembrie, în perioada 2005-2009.

2. *Structura discursurilor politice festive*

Din perspectivă pragma-lingvistică (Ilie 2005), discursul parlamentar poate fi încadrat unui tip discursiv mai larg, discursul politic. La rândul său, discursul politic poate fi definit ca un „vector al interacţiunii sociale" (Cimpoeşu 2003) care presupune trei etape: acceptarea, consimţământul şi adeziunea la valorile propuse (cooperarea).

Din perspectiva retoricii politice (Ilie 2005), discursul cere unei audienţe să ia o decizie în legătură cu o anumită acţiune viitoare în urma evaluării avantajelor şi a dezavantajelor pe care le poate avea acea acţiune. Discursul politic nu este un monolog, ci este un dialog care se desfăşoară „cu încetinitorul", un dialog în care actanţii îşi pregătesc minuţios argumentele şi contraargumentele înainte de a lua cuvântul. Dacă acceptăm şi ideea conform căreia politica este o piesă de teatru, putem afirma că actorii principali (oamenii politici) folosesc limbajul pentru „a induce spectatorului politic opinii şi atitudini care să favorizeze realizarea ţelurilor politice proprii" (Neşu 2002: 231).

Momentele festive oferă actorilor politici ocazia de a se manifesta ca reprezentanţi ai unei naţiuni. Astfel, în primul rând sunt elogiate evenimentele istorice de mare importanţă pentru poporul din care fac parte. Mijloacele verbale utilizate operează la nivel emoţional,

BDD-V878 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:10 UTC)

reorientând percepţiile negative şi simplificând realitatea expusă. Altfel spus, limbajul nu trebuie să fie perceput ca politic pentru a fi pe deplin eficient (Neşu 2002: 231).

2.1. Formulele de adresare

Rolul asumat de actorul politic, acela de porta-voce a unei naţiuni, este marcat la nivelul discursului prin formulele de adresare. În comentariul nostru, pornim de la observaţia că adresarea este *reciprocă* (Brown, Gilman 1960), în sensul că formulele de adresare folosite de doi sau mai mulţi vorbitori sunt aceleaşi sau echivalente. În cazul discursului politic, definit ca un „dialog încetinit", avem numai realizarea primei părţi a unei perechi de adiacenţă virtuale, care se completează la nivelul fiecărui receptor.

În discursurile propuse spre analiză, am observat că au fost utilizate trei formule de adresare, pe care le prezentăm în ordinea frecvenţei:

(a) adjectivul *drag* + substantivul *român* (cinci utilizări);

(b) adjectivul *drag* + substantivul *compatriot* (trei utilizări);

(c) adjectivul *drag* + substantivul *cetăţean* (o utilizare).

În unele cazuri, formulele de adresare poartă şi amprenta contextului în care au fost utilizate – recepţia oferită cu ocazia Zilei Naţionale a României. Astfel, Preşedintele se adresează şi invitaţilor, membri ai corpului diplomatic, cu formula „distinşi invitaţi". Spre deosebire de adresarea către conaţionali, care este prefaţată de adjectivul *drag*, adresarea către invitaţi este mult mai protocolară, fiind utilizat adjectivul *distins*. Alegerea celor două adjective este strategică: *drag* are un grad mai înalt de afecţiune decât *distins*, implicându-l pe emiţător mai mult în mesaj, în timp ce *distins* este utilizat emfatic, pentru a exprima aprecierea, mulţumirea faţă de cei care iau parte la momentul festiv.

Invocarea explicită a unei categorii specifice (engl. *membership categories*) este relevantă pentru înţelegerea modului în care vorbitorul (Preşedintele ţării) îşi va construi întregul discurs. Vorbitorii nu apelează des la categorii, însă atunci când o fac există o motivaţie precisă. În discursul politic festiv, Preşedintele se referă explicit la trei categorii – *compatriot*, *român*, *cetăţean* – bazându-se pe faptul că „există anumite activităţi, drepturi, obligaţii şi competenţe care sunt proprii membrilor categoriei invocate" (Pomerantz, Mandelbaum 2005).

Fiecare categorie invocată prezintă o serie de particularităţi. Astfel, prin folosirea substantivului *compatriot*, vorbitorul creează legături cu mulţimea, îşi asumă un statut egal cu cel al auditorilor şi, în acelaşi timp, întăreşte gradul de afecţiune. Prin folosirea substantivului *român*, vorbitorul numeşte naţiunea căreia i se adresează, însă nu mai creează legături cu mulţimea, ci este evident că vorbitorul are un statut superior, transformându-se în porta-vocea unei întregi naţiuni. Spre deosebire de substantivul *compatriot*, *român* aduce cu sine un întreg set de valori şi principii care nu mai trebuie menţionate, ci sunt de la sine înţelese.

Dacă ar fi să comparăm cele două categorii, am putea spune că prima categorie analizată (*compatriot*) are cel mai înalt grad de afecţiune, implicându-i în mod egal atât pe vobitori, cât şi pe auditori, în timp ce categoria *român* este mult mai complexă, putând fi decodată pe deplin şi în adevăratul ei înţeles numai de către cei care aparţin naţionalităţii identificate.

Vorbitorii din diverse spaţii culturale ataşează diferite valori categoriilor, astfel încât menţionarea unei anumite categorii poate avea înţelesuri pozitive sau negative. De altfel, în discursul festiv din 2007, Preşedintele României aduce în prim-plan categoria *român* care a suferit modificări în sens negativ într-una din ţările spaţiului comun european:

BDD-V878 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:10 UTC)

(1) „[…] există români care, în Europa, sunt obligaţi să sufere de pe urma faptului că **sunt români**, din cauze pe care nu vreau să le reamintesc aici. Lor vreau să le transmit că toţi cetăţenii României sunt cetăţeni europeni, cu drepturi şi obligaţii identice cu ale tuturor cetăţenilor europeni. Nimeni, niciodată, nu are dreptul să pună în discuţie aceste drepturi câştigate de noi, românii, ca naţiune." (Discursul Preşedintelui României la recepţia oferită cu ocazia Zilei Naţionale a României, Bucureşti, 30 noiembrie 2007)

Cea de-a treia categorie invocată în formulele de adresare, *cetăţean*, are probabil cel mai scăzut grad de implicare afectivă, rezumându-se la identificarea drepturilor şi a obligaţiilor unei persoane faţă de statul din care face parte. Folosită într-un context mai precis, formula de adresare are valoarea unui hiponim:

(2) „Bine v-am găsit, **dragi cetăţeni ai Albei Iulia**, dragi români." (Discursul Preşedintelui României la manifestările organizate la Alba Iulia, 29 noiembrie 2008)

De altfel, acesta este singurul discurs dintre cele selectate pe criteriul ultimilor cinci ani care a fost rostit la Alba Iulia cu ocazia sărbătoririi a 90 de ani de la Unirea înfăptuită la 1 Decembrie. Alegerea Preşedintelui României de a se adresa mai întâi cetăţenilor din Alba Iulia este una strategică: captarea atenţiei şi a bunăvoinţei auditoriului principal.

2.2. Identificarea momentului festiv şi situarea istorică

Odată ce atenţia a fost captată prin formula de adresare, discursul festiv continuă prin identificarea momentului festiv. Din analiza discursurilor, am putut identifica două tehnici caracteristice, care pot fi utilizate independent sau concomitent:

(a) Momentul festiv este pur şi simplu numit (*sărbătorim/este Ziua Naţională*) şi ulterior pus în relaţie cu o serie de aspecte pozitive: „cea mai puternică expresie a voinţei românilor", „ne gândim […] la tradiţia poporului român în care putem găsi destule motive de mândrie", „un prilej de bucurie", „cel mai important eveniment pe care l-a trăit naţiunea română" (exemplele 3, 4, 5, 6);

(3) „Anul acesta, peste numai două zile, sărbătorim 90 de ani de la Marea Unire. Este momentul de cea mai puternică expresie a voinţei românilor de a-şi realiza Unirea." (Discursul Preşedintelui României la manifestările organizate la Alba Iulia, 29 noiembrie 2008)

(4) „Ziua Naţională este ziua fiecărui român, este ziua fiecărui cetăţean al României. În astfel de momente trebuie să ne gândim la istorie, la istoria unităţii noastre statale, la tradiţie, la tradiţia poporului român în care putem găsi destule motive de mândrie şi din care avem destule lecţii de învăţat." (Discursul Preşedintelui României la recepţia oferită cu ocazia Zilei Naţionale a României, Bucureşti, 30 noiembrie 2007)

(5) „Anul acesta, mai mult ca oricând, Ziua Naţională este un prilej de bucurie, dar şi un moment de bilanţ şi de privire lucidă spre viitor." (Discursul Preşedintelui României la recepţia oferită cu ocazia Zilei Naţionale a României, Bucureşti, 30 noiembrie 2006)

(6) „Sărbătorim astăzi ultima Zi Naţională în afara Uniunii Europene. Începând cu anul viitor, Ziua Naţională – la 1 Decembrie – şi Ziua Europei – la 9 Mai – vor sta împreună în calendarul oficial al sărbătorilor românilor. Celebrăm 88 de ani de la cel mai important eveniment pe care l-a trăit naţiunea română în secolul 20: naşterea României Mari". (Discursul Preşedintelui României la Şedinţa Solemnă Comună consacrată sărbătoririi Zilei de 1 Decembrie, Ziua Naţională a României, Bucureşti, 30 noiembrie 2006)

BDD-V878 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:10 UTC)

(b) Momentul festiv este descoperit printr-o „tehnică balzaciană", a telescopului (exemplele 7, 8), trecându-se în revistă câteva puncte de referinţă din istoria României.

(7) „27 martie 1918, Chişinău. Declaraţie de unire a Basarabiei.
28 noiembrie 1918, Cernăuţi. Declaraţie de unire a Bucovinei.
1 decembrie 1918, Alba-Iulia. Marea Adunare Naţională a proclamat unirea acelor români şi a tuturor teritoriilor locuite de dânşii, cu România.
Se împlinesc 87 de ani de la înfăptuirea Marii Uniri, punctul culminant al procesului de afirmare a identităţii noastre naţionale, un triumf al principiului autodeterminării naţiunilor, moment ce reprezintă „suma istorică" a existenţei în timp a poporului român." (Discursul Preşedintelui României la recepţia oferită cu ocazia Zilei Naţionale a României, Bucureşti, 30 noiembrie 2005)

(8) „1 Decembrie 1918 a fost piatra de temelie a evoluţiei noastre moderne. Alba Iulia este capitala Unirii, pentru că aici s-au petrecut evenimente care justifică această denumire pentru Alba Iulia. Aici a intrat triumfal voievodul Mihai Viteazu, aici a avut loc Adunarea Naţională de la 1 Decembrie 1918, aici a fost încoronat regele Ferdinand şi regina Maria. Iată elemente care fac pentru vecie din Alba Iulia capitala Unirii. Unirea nu a fost un moment care a venit fără a fi marcat de evenimente care să pregătească acest moment. Prima încercare de unire a Principatelor sub voinţa şi sabia lui Mihai Viteazu este un moment important al actului ce se pregătea. A urmat unirea principatelor din 1859 şi, în sfârşit, unirea Basarabiei şi Bucovinei cu România, la 1 Decembrie 1918. Toate aceste evenimente au fost cele care au aşezat temelia României de astăzi." (Discursul Preşedintelui României la manifestările organizate la Alba Iulia, 29 noiembrie 2008)

Diferenţa dintre cele două tehnici constă în rapiditatea introducerii auditoriului în esenţa discursului. Prin intermediul primei tehnici, numirea momentului festiv, vorbitorul îşi creează mai repede oportunitatea de a face comentarii evaluative pozitive, elogioase la adresa evenimentului sărbătorit. Prin intermediul celei de-a doua tehnici, vorbitorul pregăteşte auditoriul, îl determină să conştientizeze importanţa momentului sărbătorit şi ulterior se lansează în comentarii evaluative pozitive.

În strânsă legătură cu identificarea momentului festiv este situarea istorică a evenimentului sărbătorit. Există cel puţin trei tehnici prin care vorbitorul poate face apel la istorie:

(a) evocarea unor personalităţi îi permite vorbitorului să identifice şi să comenteze o serie de valori şi principii care nu s-au perimat în timp;

(9) „Cu certitudine voinţa românilor a fost tradusă prin principii şi valori de oameni politici dedicaţi României, dedicaţi voinţei poporului român. Şi aici nu putem să nu amintim de Iuliu Maniu, de I.C. Brătianu, Vasile Goldiş, Alexandru Vaida Voievod, episcopul Miron Cristea, sau episcopul Iuliu Hossu. Sunt acei oameni care au tradus voinţa românilor în principii, principii care au fost stabilite la 1 decembrie 1918, pe care le găsim şi astăzi la fel de valabile: România stat naţional, România stat unitar, România stat suveran." (Discursul Preşedintelui României la manifestările organizate la Alba Iulia, 29 noiembrie 2008)

(b) oferirea de citate conferă autenticitate discursului şi îl legitimează pe vorbitor să se transforme în porta-vocea naţiunii;

BDD-V878 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:10 UTC)

(10) „Momentul 1 decembrie 1918 nu este doar actul desăvârşirii unităţii statale a românilor, ci şi formularea unui contract bazat pe valori şi principii care sunt valabile şi astăzi. Astfel, Rezoluţia Adunării Naţionale de la Alba-Iulia vorbeşte despre: „deplina libertate naţională pentru toate popoarele conlocuitoare", „egala îndreptăţire şi deplina libertate confesională", „înfăptuirea desăvârşită a unui regim democratic", „libertate de presă, asociere şi întrunire", precum şi despre principiile necesare soluţionării dimensiunii sociale a modernizării ţării". (Discursul Preşedintelui României la recepţia oferită cu ocazia Zilei Naţionale a României, Bucureşti, 30 noiembrie 2007)

(11) «Cu 88 de ani în urmă, Iuliu Maniu rostea, la Alba Iulia, următoarele cuvinte: „Dacă privim îndărăt la suferinţele îndurate de neamul românesc, dacă ne amintim de sângele vărsat, nu ştim cum să mulţumim lui Dumnezeu că ne este dat nouă, celor din generaţia de acum, să trăim aceste timpuri de înălţare". Astăzi, trăim iarăşi „timpuri de înălţare", adică de schimbare în bine a destinului nostru.» (Discursul Preşedintelui României la recepţia oferită cu ocazia Zilei Naţionale a României, Bucureşti, 30 noiembrie 2006)

(c) numirea evenimentului din trecut şi punerea lui în relaţie cu un alt eveniment din istoria recentă, nenumit, vorbitorul facând apel la un fond comun de cunoştinţe pentru a păstra implicarea auditoriului în discurs.

(12) „La 1 decembrie 1918, România împlinea un ideal care ceruse uriaşe sacrificii. Acum ne apropiem de împlinirea altui deziderat, care a pretins şi el eforturi consistente. Atunci, ca şi acum, românii au împărtăşit aceleaşi scopuri majore, au fost uniţi şi au mers până la capăt, deşi la început puţini credeau că asemenea ambiţii s-ar putea consfinţi." (Discursul Preşedintelui României la recepţia oferită cu ocazia Zilei Naţionale a României, Bucureşti, 30 noiembrie 2006)

Discursul politic festiv are un pronunţat caracter ritualic, fiind actualizat numai în momentele de sărbătoare pentru o anumită naţiune. Din punct de vedere antropologic, ritualul este „o activitate repetitivă, standardizată din punct de vedere cultural, cu un caracter primordial simbolic, destinată influenţării acţiunilor umane" (Kretzer 2002: 22). Din punct de vedere pragmalingvistic, ritualul oferă actualizări variate la nivelul mijloacelor verbale, al căror principal scop este asigurarea coeziunii sociale. Altfel spus, discursul politic festiv este un ritual cu dimensiune interacţională şi cu efect coagulant. Principala funcţie a unui astfel de discurs ar trebui să fie detensionarea atmosferei politice prin apelul, la nivel lingvistic, la strategii ale politeţii pozitive.

Ritualul îl face pe individ să înţeleagă lumea în care trăieşte, prin raportarea permanentă a trecutului la prezent şi a prezentului la viitor (Jieanu 2009: 171). De altfel, discursurile festive analizate sunt organizate în jurul axei temporale trecut (prezentat invariabil drept glorios) – prezent („din realitatea românească fac încă parte sărăcia, corupţia, incompetenţa") – viitor (prezentat ca timp al încrederii).

2.3. Adresarea mulţumirilor şi a urărilor

Din analiza discursurilor festive, am observat faptul că, fie imediat după situarea istorică, fie în ultima parte, vorbitorul adresează mulţumiri unor persoane sau instituţii care au contribuit la conturarea momentului festiv. Aceasta este o strategie a politeţii pozitive, folosită de vorbitor pentru a crea o atmosferă de solidaritate.

Ceea ce atrage atenţia este modalitatea de formulare a mulţumirilor – într-o manieră destul de ambiguă, prin actualizarea unor categorii (*înaintaşi, parteneri, aliaţi, eroi, cei care s-au sacrificat/ jertfit*).

BDD-V878 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:10 UTC)

(13) „Cu certitudine voinţa românilor a fost tradusă prin principii şi valori de oameni politici dedicaţi României, dedicaţi voinţei poporului român. Şi aici nu putem să nu amintim de Iuliu Maniu, de I.C. Brătianu, Vasile Goldiş, Alexandru Vaida Voievod, episcopul Miron Cristea, sau episcopul Iuliu Hossu. […] Pentru toate acestea trebuie **să mulţumim înaintaşilor noştri**, dar în egală măsură şi românilor care astăzi trăiesc pe aceste pământuri, precum şi românilor de pretutindeni, ei poartă în suflet dragostea de ţară, patriotismul, iubirea pentru valorile naţionale, iubirea pentru principii, iubirea pentru istorie, iubirea pentru cultură." (Discursul Preşedintelui României la manifestările organizate la Alba Iulia, 29 noiembrie 2008)

(14) «Puţine naţiuni au şansa unui nou început, aşa cum avut-o noi după decembrie 1989. **Cei care s-au sacrificat** atunci sunt primii spre care se îndreaptă recunoştinţa noastră. Lor le datorăm libertatea de a ne alege calea spre o existenţă demnă, civilizată şi tot mai prosperă. Orice victorie îşi are eroii săi. Omagiul nostru se îndreaptă spre toţi **cei care s-au jertfit** pentru ca poporul nostru să fie liber, spre **cei căzuţi în războaie**, spre **cei ucişi în închisorile comuniste**, spre cei care, în decembrie 1989, au arătat forţa lui „Deşteaptă-te române"!» (Discursul Preşedintelui României la recepţia oferită cu ocazia Zilei Naţionale a României, Bucureşti, 30 noiembrie 2006)

Pe de o parte, exprimarea bazată pe categorii destul de vagi este determinată de faptul că nu pot fi numiţi toţi cei care ar trebui să primească mulţumiri deoarece sunt prea mulţi. Este posibil ca utilizarea categoriei să dezambiguizeze actul de vorbire dacă este folosită anaforic, vorbitorul referindu-se la persoane menţionate anterior în discurs (exemplul 13). Pe de altă parte, actul de vorbire este unul simbolic, menit să creeze legături de empatie exclusiv la nivelul audienţei, deoarece receptorii nu mai sunt în viaţă (exemplul 14).

Ultima parte a discursurilor festive analizate este dedicată formulării şi adresării de urări. De cele mai multe ori, urările au forma unui conjunctiv cu valoare de imperativ şi pun în valoare eul pozitiv al interlocutorului, constituindu-se astfel într-o marcă a politeţii pozitive, de solidaritate.

Uneori, urarea standardizată „La mulţi ani!" este precedată de formularea unui deziderat (exemplul 15) sau de adresarea de urări conexe (exemplele 16, 17).

(15) „**Sper ca**, peste 12 ani, când vom celebra un secol de la Marea Unire din 1918, **noi, toţi românii, să trăim într-o ţară mai bogată, prosperă, care să permită fiecărui român să îşi realizeze aspiraţiile**. La mulţi ani, România, la mulţi ani români din toată lumea!" (Discursul Preşedintelui României la recepţia oferită cu ocazia Zilei Naţionale a României, Bucureşti, 30 noiembrie 2006)

(16) „La marea sărbătoare a românilor, **vă urez tuturor sănătate, fericire, prosperitate, bunăstare în casa fiecăruia, familii care să se iubească, solide** şi, în acelaşi timp, vă spun tuturor La mulţi ani! La mulţi ani, România!" (Discursul Preşedintelui României la recepţia oferită cu ocazia Zilei Naţionale a României, Bucureşti, 30 noiembrie 2005)

(17) „**Le doresc tuturor cetăţenilor României sănătate, belşug, înţelegere, aplecare către problemele comunităţii şi suflet generos faţă de cei aflaţi în dificultate**. La mulţi ani, România! La mulţi ani, români, oriunde v-aţi afla pe Pamânt!" (Discursul Preşedintelui României la Şedinţa Solemnă Comună consacrată sărbătoririi Zilei de 1 Decembrie, Ziua Naţională a României, Bucureşti, 30 noiembrie 2006)

Kerbrat-Orecchioni consideră că atunci când emiţătorul recurge la un „mic cadou verbal", el riscă să atenteze la eul negativ, la independenţa interlocutorului (Dumitrescu 2003). Pentru a restabili echilibrul, receptorul poate recurge la o mişcare conversaţională ce implică

BDD-V878 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:10 UTC)

reciprocitatea. Discursul festiv are formă monologică, însă el poate fi analizat şi din perspectivă interacţională, în sensul că vorbitorul iniţiază un dialog între el şi audienţă. Astfel, răspunsurile la urările formulate de vorbitor pot veni din partea fiecărui individ care a recepţionat mesajul.

3. *Concluzii*

În această lucrare, am identificat şi comentat structura discursurilor festive selectate spre analiză şi am surprins o serie de particularităţi ale acestora. Astfel, am analizat mai întâi modalităţile de realizare a formulelor de adresare, apoi am identificat principalele tehnici de identificare a momentului festiv şi situare istorică, pentru ca, în final, să ne oprim asupra modalităţilor de realizare a actelor de vorbire finale, adresarea de mulţumiri şi formularea urărilor. Din punctul de vedere al compoziţiei, discursurile festive analizate prezintă elemente retorice clasice (Rovenţa-Frumuşani 2000: 20): exordiu (captarea audienţei, în mod particular, prin formulele de adresare), propositio (identificarea momentului festiv), narratio (situarea istorică şi nararea unor fapte), peroratio (pregătirea pentru finalul discursului) şi indignatio (apelul la compasiune din partea audienţei prin adresarea mulţumirilor). Elementul care lipseşte, confirmatio (momentul probei), este tocmai caracteristica menţionată la începutul acestei lucrări: scopul unui discurs festiv este acela de a aduce elogii, de a crea o atmosferă de solidaritate, nu de a consolida argumentele proprii şi de a le pune în contrast sau de a le respinge pe cele ale adversarului.

Am propus aici o analiză integrativă a discursurilor politice festive, însă considerăm că materialul selectat oferă şansa unor investigaţii amănunţite care pot fi puse în relaţie cu practici discursive la nivel internaţional. Nu emitem nici pretenţia că am epuizat subiectul propus spre analiză, ci credem că discursul politic festiv merită investigat mai departe pentru a-i descoperi şi alte caracteristici.

Am pornit de la premisa că discursul festiv este, în primul rând, un discurs de elogiere. Din analiza modului de organizare, am putut observa că acest discurs respectă etapele canonice, cu excepţia componentei *confirmatio*. Am afirmat astfel că scopul unui discurs festiv este acela de a crea o atmosferă de solidaritate, nu de a consolida argumentele proprii şi de a le pune în contrast sau de a le respinge pe cele ale adversarului.

SURSE

http://www.presidency.ro/?_RID=ag&id_cat=2&tip=toate&exp5=presa (site accesat la data de 3 decembrie 2009).

BIBLIOGRAFIE

Brown R., Gilman A., 1960, „The pronouns of power and solidarity", în Sebeok, Thomas A. (ed.) 1960: 253−276.

Brown, Keith (ed.), 2006, *Encyclopedia of Language and Linguistics*, 2nd edition, vol. 9, Oxford, Elsevier.

Cimpoeşu, Petru, 2003, „Claritate şi ambiguitate în discursul politic", *Timpul*, an IV, nr. 51 (martie 2003), p. 18.

Cosenza, Giovanna (coord.), 2007, *Semiotica della communicazione politica*, Roma, Carocci.

Duda, Gabriela, 2009, „Limbajul politicienilor: între violenţă şi deriziune", în Tomescu (coord.) 2009: 17−44.

Fitch, Kristine L., Robert E. Sanders (eds.), 2005, *Handbook of Language and Social Interaction*, Mahwah, NJ, Lawrence Erlbaum.

Gelsumini, A., 2007, „Tendenze generali 1-5", în Cosenza G. (coord.) 2007: 17−36.

BDD-V878 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:10 UTC)

Hickey Leo, Miranda Stewart (eds.), 2005, *Politeness in Europe*, Clevedon, Multilingual Matters.
Ilie, Cornelia, 2005, „Politeness in Sweden: Parliamentary forms of address", în L. Hickey and M. Stewart (eds.) 2005: 174−188.
Jieanu, Ioana, 2009, „Tehnici repetitive de persuasiune în discursul festiv prezidenţial", în Tomescu (coord.) 2009: 169−174.
Neşu, Nicoleta, 2002, „Specificul strategiei argumentative în discursul politic", *Dacoromania*, serie nouă, VII-VIII, Cluj-Napoca, p. 231−238.
Pomerantz, Anita, Jenny Mandelbaum, 2005, „Conversation Analytic Approaches to the Relevance and Uses of Relationship Categories in Interaction", în Fitch, Kristine L., Robert E. Sanders (eds.) 2005: 149−171.
Sebeok, Thomas A. (ed.), 1960, *Style in language*, Cambridge, MA: Massachusetts Institute of Technology.
Tomescu, Domniţa (coord.), 2009, *Limbajul politic românesc actual*, Ploieşti, Editura Universităţii Petrol-Gaze din Ploieşti.

The Structure of the Festive Political Discourse

Festive moments bring about discursive forms that have a series of characteristics. In the first part of the present paper, we identified and commented upon the main characteristics of festive political discourses on the basis of a corpus made of several Presidential speeches that were delivered on the occasion of the National Day of Romania, December 1st, in the last five years (2005−2009). Thus, we focused our attention on forms of address as means of *captatio benevolentiae*, event identification, as well as achieving the speech acts of *thanking* and *wishing* in the end of the speech. Political speeches are used the moment the main actor's aim (political figure) is to influence public opinion, trying to get the electors (s)he is the best man of the moment. Festive moments bring about speeches whose main aim is, at least at first sight, to describe a present reality as opposed to a reality that happened some time ago, while influencing the audience is left aside.

BDD-V878 © 2010 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:10 UTC)